

HERCEGOVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA PROZOR – RAMA

ODLUKA
o donošenju i provođenju Prostornog plana
Općine Prozor – Rama
za vremenski period od 2010. do 2020. Godine

KNJIGA III

srpanj/juli 2013.

Na temelju članka 44. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine HNŽ/K-a“ broj: 04/04) i članka 19. Statuta Općine Prozor – Rama – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik općine Prozor – Rama“ broj: 03/01), Općinsko vijeće Prozor – Rama, na sjednici održanoj 09.07.2013.godine, *donijelo je*

O D L U K U

O donošenju i provođenju Prostornog plana Općine Prozor – Rama za vremenski period
od 2010. do 2020. godine

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom se donosi Prostorni plan Općine Prozor – Rama (u daljnjem tekstu: Prostorni plan) i utvrđuju uvjeti korištenja zemljišta, izgradnja objekata, uređenja i zaštite prostora i dobara u prostoru, te na taj način osigurava provođenje Prostornog plana, odnosno njegova realizacija.

Prostorni plan se radi za prostor općine koji zauzima površinu od ukupno 477 km².

Dokumentacija Prostornog plana, u skladu sa članom 26. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH“ broj: 63/04, 50/07 i 87/10), sadrži:

a) PROSTORNU OSNOVU, koja se sastoji od:

KNJIGA I

A. TEKSTUALNI DIO

0. Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana općine Prozor – Rama

1. UVOD

2. IZVORI ZA FORMIRANJE PROSTORNE OSNOVE

3. SNIMAK POSTOJEĆEG STANJA

3.1. Prirodni uvjeti

3.1.1. Granica obuhvata

3.1.2. Prostorni i geoprometni položaj

3.1.3. Prostorne karakteristike

- 3.1.3.1. Reljef
- 3.1.3.2. Geološka građa
  - 3.1.3.2.1. Geološke jedinice
  - 3.1.3.2.2. Inženjersko geološka svojstva
  - 3.1.3.2.3. Hidrogeologija
- 3.1.3.3. Seizmika
- 3.1.3.4. Klima
- 3.1.4. Zemljište
  - 3.1.4.1. Pedološke karakteristike
  - 3.1.4.2. Poljoprivredno zemljište
  - 3.1.4.3. Šume i šumsko zemljište
- 3.1.4.4. Mineralne sirovine
- 3.2. Stvoreni uvjeti
  - 3.2.1. Povijesni razvoj
  - 3.2.2. Naseobinski sustav
    - 3.2.2.1. Općenito
    - 3.2.2.2. Mreža naselja
    - 3.2.2.3. Naseobinski sustav
    - 3.2.2.4. Urbanizacija i deagrarizacija prostora
    - 3.2.2.5. Ruralni razvitak
  - 3.2.3. Namjena prostora
  - 3.2.4. Stanovništvo
    - 3.2.4.1. Položaj općine Prozor - Rama u Županiji
    - 3.2.4.2. Demografska obilježja Općine do 1991. godine
    - 3.2.4.3. Demografske promjene Općine nakon 1991. godine
  - 3.2.5. Karakteristike stanovanja
  - 3.2.6. Gospodarstvo
    - 3.2.6.1. Karakteristike gospodarstva općine Prozor - Rama do 1991. godine
    - 3.2.6.2. Karakteristike gospodarstva općine Prozor - Rama u razdoblju 2006-2008. godine
    - 3.2.6.3. Razvojne mogućnosti općine Prozor - Rama
    - 3.2.6.4. Turističke pogodnosti općine Prozor - Rama
  - 3.2.7. Društvene djelatnosti/društvena infrastruktura
    - 3.2.7.1. Uprava i administracija
    - 3.2.7.2. Školstvo
    - 3.2.7.3. Zdravstvena, socijalna i dječja zaštita

- 3.2.7.4. Kultura i sport
- 3.2.8. Karakteristike infrastrukture
  - 3.2.8.1. Prometna infrastruktura
    - 3.2.8.1.1. Cestovni promet
  - 3.2.8.2. Telekomunikacije
  - 3.2.8.3. Energetika - elektroenergetika
    - 3.2.8.3.1. Proizvodnja električne energije
    - 3.2.8.3.2. Prijenos električne energije
    - 3.2.8.3.3. Distribucija električne energije
  - 3.2.8.4. Vodno gospodarstvo
    - 3.2.8.4.1. Vodoopskrba
    - 3.2.8.4.2. Otpadne vode
    - 3.2.8.4.3. Korištenje voda u energetske svrhe
    - 3.2.8.4.4. Korištenje voda u poljoprivredne svrhe
    - 3.2.8.4.5. Ribarstvo i ribnjicarstvo
    - 3.2.8.4.6. Rekreacija na vodi
    - 3.2.8.4.7. Uređenje vodotoka i zaštita od voda
    - 3.2.8.4.8. Zaštita voda
- 3.2.9. Komunalna infrastruktura
  - 3.2.9.1. Prikupljanje i zbrinjavanje otpada
- 3.2.10. Prirodno i kulturno povijesno naslijeđe
  - 3.2.10.1. Prirodno naslijeđe
  - 3.2.10.2. Kulturno povijesno naslijeđe
- 3.3. Analiza stanja i procjena mogućeg razvoja

4. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

- 4.1. Opći ciljevi prostornog razvoja
- 4.2. Posebni ciljevi prostornog razvoja

5. RANJIVOST PROSTORA

- 5.1. Uopće
- 5.2. Prirodne nepogode i katastrofe
- 5.3. Ljudskom rukom stvorene opasnosti
- 5.4. Minska polja

6. OSNOVNA KONCEPCIJA PROSTORNOG RAZVOJA

B Grafički dio

I KARTOGRAMI

1.	Geološke jedinice	M 1:100 000
2.	Inženjerskogeološka karta	M 1:100 000
3.	Hidrogeološka karta	M 1:100 000
4.	Pedološka karta	M 1:100 000
5.	Ranjivost prostora	M 1:100 000
6.	Veličinska struktura naselja	M 1:100 000

KNJIGA II

KARTOGRAFSKI PRIKAZI

A SINTEZNI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA IZ PLANSKE I OSTALE STUDIJSKE DOKUMENTACIJE

1.	IZVOD IZ NACRTA PP OPĆINE PROZOR – RAMA IZ 1987. GODINE	M 1:50 000
----	---	------------

B SINTEZNI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA PROSTORNOG UREĐENJA

2.	NASEOBINSKI SUSTAV	M 1:25 000
3.	NAČIN KORIŠTENJA PROSTORA	M 1:25 000
4.	PROMET	M 1:25 000
5.	ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA I TELEKOMUNIKACIJE	M 1:25 000
6.	DRUŠTVENA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	M 1:25 000
7.	VODNO GOSPODARSTVO	M 1:25 000
8.	UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA	M 1:25 000
9.	KARTA MINSKIH POLJA	M 1:25 000
10.	SINTEZNI PRIKAZ KORIŠTENJA PROSTORA	M 1:25 000

b) PROSTORNI PLAN, koji se sastoji od:

KNJIGA I

A Tekstualni dio

1.	UVOD
2.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA
2.1	Opći ciljevi prostornog razvoja
2.2.	Posebni ciljevi prostornog razvoja

- 3. PROJEKCIJA PROSTORNOG RAZVOJA
  - 3.1. Demografski razvoj
    - 3.1.1. Djelovanje na demografska kretanja
    - 3.1.2. Projekcija broja stanovnika do 2020. godine
  - 3.2. Projekcija prostornog razvoja naselja
(organizacija, osnovna namjena i korištenje prostora)
    - 3.2.1. Naseobinska strukturna mreža i hijerarhija naselja
    - 3.2.2. Osnovna namjena i korištenje prostora
      - 3.2.2.1. Prostori namijenjeni za gradnju
    - 3.2.3. Osnovni prostorni pokazatelji
  - 3.3. Sektorske prostorne projekcije
    - 3.3.1. Korištenje poljoprivrednog zemljišta
    - 3.3.2. Korištenje šuma i šumskog zemljišta
    - 3.3.3. Korištenje, zaštita i tretman voda
    - 3.3.4. Mineralna nalazišta
  - 3.4. Projekcija razvitka gospodarstva
    - 3.4.1. Razvoj gospodarstva i osnovni nositelji razvitka
      - 3.4.1.1. Proizvodno prerađivačke i uslužne djelatnosti
      - 3.4.1.2. Turizam
    - 3.4.2. Prostorni razmještaj gospodarskih aktivnosti
    - 3.4.3. Ocjena gospodarske aktivnosti sa stanovišta utjecaja na okoliš
  - 3.5. Projekcija razvitka društvene infrastrukture
    - 3.5.1. Bilansi potreba po društvenim djelatnostima
      - 3.5.1.1. Predškolski odgoj
      - 3.5.1.2. Školstvo
      - 3.5.1.3. Zdravstvena i socijalna zaštita
      - 3.5.1.4. Sport i rekreacija
      - 3.5.1.5. Kultura
      - 3.5.1.6. Javna uprava
    - 3.5.2. Prostorni razmještaj sadržaja društvenih djelatnosti u 2020. godini
  - 3.6. Projekcija fizičke infrastrukture
    - 3.6.1. Cestovni promet
      - 3.6.1.1. Magistralne ceste
      - 3.6.1.2. Regionalne ceste
      - 3.6.1.3. Lokalne i nerazvrstane ceste
    - 3.6.2. Telekomunikacije

- 3.6.3. Projekcija razvitka energetike
  - 3.6.3.1. Kratak presjek postojećeg stanja i ciljevi
  - 3.6.3.2. Elektroenergetski kapaciteti (objekti u budućnosti)
    - 3.6.3.2.1. Visokonaponski elektroenergetski objekti (Proizvodnja i Prijenos električne energije)
    - 3.6.3.2.2. Srednjenaponski elektroenergetski objekti 10(20) kV razine (distribucija el. energije)
    - 3.6.3.2.3. Niskonaponski elektroenergetski objekti
  - 3.6.3.3. Korištenje alternativnih izvora energije
- 3.6.4. Vodoopskrba
- 3.6.5. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda
- 3.7. Projekcija razvitka komunalne infrastrukture
  - 3.7.1. Kratki presjek postojećeg stanja
  - 3.7.2. Upravljanje otpadom
  - 3.7.3. Upravljanje komunalnim djelatnostima
  - 3.7.4. Upravljanje grobljima
- 3.8. Zaštita
  - 3.8.1. Zaštita povijesnog naslijeđa
  - 3.8.2. Zaštita prirodnih rijetkosti
  - 3.8.3. Područja posebnih uvjeta korištenja (nivoi intervencije u prostoru)
  - 3.8.4. Vodozaštita
  - 3.8.5. Zaštita izvorišta pitke vode
  - 3.8.6. Zaštita od erozije
  - 3.8.7. Zaštita prostornih vrijednosti (tlo, zrak, krajobraz, ekosustav, divljač i sl.)
  - 3.8.8. Zaštita od potresa
  - 3.8.9. Zaštita od elementarnih nepogoda i ratnih razaranja
  - 3.8.10. Minska polja
  - 3.8.11. Klizišta

4 MJERE I SMJERNICE ZA REALIZACIJU PLANA

- 4.1. Obvezatnost plana
- 4.2. Provođenje plana i kontinuitet planiranja
- 4.3. Mjere i aktivnosti u oblasti zemljišne politike
- 4.4. Mjere i aktivnosti u građenju i stambenoj politici
  - 4.4.1. Objekti unutar urbanih naselja
  - 4.4.2. Objekti u ruralnim naseljima

- 4.5. Mjere i aktivnosti za zaštitu prirode i životnog okoliša
- 4.6. Praćenje i ostvarivanje plana

B Grafički dio

I KARTOGRAMI 1:100 0000

- 1. Veličinska struktura naselja i društvena infrastruktura

KNJIGA II

I KARTOGRAFSKI PRIKAZI M 1: 25 000

SINTEZNI PRIKAZ KONCEPTA PROSTORNOG UREĐENJA

- 1. Osnovni koncept namjene i korištenja prostora
- 2. Promet
- 3. Vode, vodne površine i vodno gospodarstvo
- 4. Komunalna infrastruktura /vodovod, kanalizacija, deponije, groblja/
- 5. Energetika i telekomunikacije
- 6. Uvjeti korištenja i zaštite prostora
- 7. Sintezni prikaz korištenja prostora

II POVRŠINE ZA UREĐENJE NASELJA M 1: 2 500

KNJIGA III - ODLUKA O DONOŠENJU I PROVOĐENJU PROSTORNOG PLANA

KNJIGA IV - KNJIGA PRILOGA, koja sadrži:

- 1) Odluku o pristupanju izradi Prostornog plana,
- 2) Ugovor o izradi Prostornog plana sa Nositeljem izrade Plana
- 3) Dokumentaciju o javnim prezentacijama i uvidu, javnim raspravama
- 4) Izjašnjenja na primjedbe i sugestije,
- 5) Zahtjeve Nositelja pripreme Plana.

Članak 2.

Odredbe ove Odluke se primjenjuju na cjelokupno područje Općine Prozor – Rama i vrijede i za određene prostorne cjeline za koje je planirano donošenje ostalih razvojnih i provedbenih planova (urbanistički planovi, zoning planovi, regulacijski planovi i urbanistički projekti) i to sve do donošenja tih planova.

Sukladno Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini FBiH (članak 11., Sl. Novine FBiH br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10) općinska služba zadužena za

poslove prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: služba) vodi dokumentaciju potrebnu za praćenje stanja u prostoru, izradu i praćenje provedbe planskih dokumenata. Po isteku dvije godine od donošenja Prostornog plana služba radi Izvješće o stanju u prostoru, a koje sadrži analizu provođenja planskih dokumenata i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti u prostoru, na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša, te druge elemente od značaja za plansko uređenje prostora.

Članak 3.

Prostorni plan Općine se temelji na sljedećim principima i ciljevima:

- Stvaranju boljih životnih i radnih uvjeta usklađenih sa društveno-ekonomskim, socijalnim i kulturnim razvojem uže i šire društvene zajednice, a posebice osiguranju uvjeta za povratak izbjeglih osoba kroz obnovu njihovih domova, komunalne i društvene infrastrukture te zapošljavanje.
- Zaštiti prirodnih i stvorenih vrijednosti kao općeg zajedničkog dobra, te planskom pristupu izgradnji novih objekata koji neće narušiti prirodni sklad, nego će doprinijeti cjelovitom unaprjeđenju životne sredine.
- Izgradnji novih, rekonstrukciji i obnovi postojećih stambenih i gospodarskih objekata, te izgradnji infrastrukturnih objekata i opremanju naselja.
- Uspostavljanju sklada sa demografskim razvojem i funkcioniranjem prostora kao posebnog prirodnog krajolika u kojem se očituju sve odlike života i gospodarenja u urbanim i ruralnim naseljima, uz maksimalno korištenje dostignutog tehnološkog razvoja društva. Od posebnog je značaja osiguranje ujednačenja uvjeta života u ruralnim naseljima sa uvjetima u gradu i to kvalitetnim rješenjem komunalne, transportne i društvene infrastrukture uz težnju maksimalnog poštivanja europskih standarda iz te oblasti.

II GRAD, NASELJA URBANOG KARAKTERA I NASELJA RURALNOG KARAKTERA

Članak 4.

U Općini Prozor – Rama utvrđuje se urbano područje Općine kao općinski centar (u daljnjem tekstu grad). Grad se dijeli na urbanu zonu i širu urbanu zonu.

Granice urbane zone su po Regulacijskom planu površine 123,8 ha, a granice šire urbane zone su definirane postojećim Urbanističkim planom, korigirane u odnosu na stvarno stanje na terenu, a označene u svim grafičkim prilogima.

Granica urbane zone grada počinje od magistralnog puta M-16.2, na južnom dijelu ulazu u grad, granicom parcela k.č. 1010 i k.č. 1012, dalje siječe parcelu k.č. 1012, prolazi južnom stranom ispod kule „Grad“ nastavlja južnom te istočnom stranom Releja do granice sa k.č. 1016. Siječe parcelu k.č. 1016 i izlazi na tromeđu parcela k.č. 1016, k.č. 1001/2 i k.č. 1014, te nastavlja granicom parcela k.č. 1001/2 i k.č. 1014 izlazi na put k.č. 1036 isti presjeca, zatim siječe parcele k.č. 993, k.č. 991, k.č. 989 i izlazi na granicu parcela k.č. 959 i k.č. 988 siječe parcele k.č. 988 i k.č. 985. Izlazi na granicu parcela k.č. 983 i k.č. 985 i ide njome do puta k.č. 1036 isti siječe, zatim siječe parcelu k.č. 761 i izlazi na granicu parcela k.č. 762 i k.č. 763 sa k.č. 761, dolazi do tromeđe k.č. 763, k.č. 761 i k.č. 760, nastavlja granicom k.č. 760 i k.č. 761 te k.č. 759 i k.č. 761 do tromeđe parcela k.č. 761, k.č. 759 i k.č. 749/1. Nastavlja granicom parcela k.č. 759, k.č. 757 i k.č. 756 sa parcelom k.č. 749/1 zatim siječe 749/1 i nastavlja granicom k.č. 749/2 i k.č. 749/1, opet siječe parcelu k.č. 749/1, dolazi do tromeđe parcela k.č. 749/1, k.č. 745 i k.č. 746, nastavlja granicom parcela k.č. 745 i k.č. 746, zatim granicom k.č. 741 i k.č. 740, pa granicom k.č. 737 sa k.č. 738 i k.č. 684. Siječe parcele k.č. 684 do tromeđe k.č. 684, k.č. 685 i k.č. 683 ide do tromeđe k.č. 685, k.č. 683 i k.č. 675, pa do tromeđe k.č. 675, k.č. 682 i k.č. 683, te nastavlja granicom parcela k.č. 675 i k.č. 682 do četvoromeđe parcela k.č. 675, k.č. 682, k.č. 676 i k.č. 677, pa do četvoromeđe parcela k.č. 677, k.č. 676, k.č. 679 i k.č. 680, zatim granicom parcela k.č. 679 i k.č. 680, pa granicom parcela k.č. 679 i k.č. 681 izlazi na Magistralni put M-16.2, na sjevernom dijelu izlaza iz grada. Kod križanja M16.2. s ulicom Mijata Tomića, granica presijeca magistralni put i ide zapadno obuhvaćajući dio k.č. 672 i 671, prelazi rubom novih k.č. 24/16/10, 24/16/9, 24/16/8 i 24/16/7 obuhvaćajući ih i dalje ide zapadno skoro pravcem presijecajući k.č. 670/2, 1147, 1145, 669. Granica nastavlja dalje obuhvaćajući k.č. 97 i 92 do lokalnog puta Ogoje, siječe ga i dalje obuhvata k.č. 99/1, 99/2, 100, 119, 106/2, 107 te presijeca k.č. 78 da bi se spojila s ulicom Kralja Tomislava iznad srednjoškolskog centra. Ulicom Kralja Tomislava granica ide do iznad tvornice Unis (k.č. 73) , presijeca ulicu i nastavlja dalje zapadno obuhvaćajući k.č. 72, 73, 64 i 63. Potom se spušta južno uz rub k.č. 198 (povremeni vodotok) obuhvaćajući i tu k.č. sve do križanja s ulicom Stjepana Radića. Nastavlja dalje ulicom Stjepana Radića južno, gdje se prelama prema zapadu obuhvaćajući redom k.č. 326, 339, 330, 328, 310, 321, 234, 237, 239, 241, 244, 245, 247, 248, 249 i 270. Ovdje siječe ulicu Dive Grabovčeve i potom ide istočno obuhvaćajući k.č. 274, 275, 276, 279, 280, 283/3, 284, 285, 292/2, 295, 298, 300, 1186, 1187, 1188, 549, 555, 553. Tu siječe Sinjsku ulicu i istom nastavlja istočno do parcele 862 (pristupni put). Dalje ide rubom i obuhvaćajući k.č. 862, 861, 860, 859/2, 57/2, 857/1, 856, 852, 851, 849, 848, 843, 871, 872, 873, 880, 878/2, 881, 891, 901/2, 902. Granica dalje ide rubom ulice Matije Gubca (k.č. 907), preko Varoši obuhvaćajući k.č. 908,

921, 920, 919, 918, 926, 925, 928, 930 i spušta se na magistralni put M 16.2., odnosno do mjesta gdje je počeo opis granice.

Gradsko područje sastoji se od građevnog zemljišta, zemljišta predviđenog za parkovske površine, rekreaciju, prometnice, poslovne zone itd., a sastoji se od izgrađenog i neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta. Unutar gradskog zemljišta, a sukladno ovoj Odluci utvrđeni su različiti režimi građenja.

Članak 5.

U Općini Prozor – Rama utvrđuju se naselja urbanog karaktera, a to su sekundarni urbani centri Ščit-Rumboci (podrazumijeva i naselja Jaklići, Ripci, Podbor), Gračac i Uzdol-Ščiće, kao i naselja povremenog stanovanja Donja Rika, Mejniki i Draševo-jug, te turistička naselja Jaklića staj, područje Ščita, Matkovića i otoka na Ramskom jezeru, turističke zone Kovačeva polja, Rumboka, Podbora, Draševa i Makljena.

Naselja urbanog karaktera su utvrđena zonom unutar koje se nalazi građevno zemljište (sukladno članku 2. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH), zemljište predviđeno za sport i rekreaciju, zemljište za parkovske površine, prometne površine itd. Građevinsko zemljište sadrži izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište.

Članak 6.

U Općini Prozor – Rama utvrđuju se naselja ruralnog karaktera i to:

Blace, Borovnica, Dobroša, Donja Vast, Donji Krančiči, Donji Višnjani, Družinovići, Duge, Čališi, Glibe, Gmići, Gorica, Gornji Krančiči, Gornji Višnjani, Gračanica, Greviči, Heljdovi, Here, Hudutsko, Ivanci, Jurići, Klanac, Klek, Kovačevo Polje, Kozo, Kućani, Kute, Lapsunj, Lizoperci, Lug, Ljubunci, Maglice, Meopotočje, Mluša, Ometale, Orašac, Pajići, Paljike, Parcani, Paroš, Perići, Ploča, Proslap, Ravnica, Skrobućani, Sopot, Šerovina, Šlimac, Toščanica, Triščani, Ustirama, Varvara, Zahum.

Prostori ovih naselja utvrđeni su u svim grafičkim prilogima Plana i sastavni su dio ove Odluke.

Unutar ove zone građenje se vrši na osnovu ove Odluke, zakona, normi i standarda u građevinarstvu i ovog Prostornog plana.

III REŽIMI GRAĐENJA

Članak 7.

Na području Općine utvrđuju se režimi građenja posebnim i različitim nivoima graditeljskih intervencija u prostoru i to:

Režim građenja R I na području gdje se gdje se građenje vrši na osnovi donesenog urbanističkog projekta.

Režim građenja R II na području gdje se građenje vrši na osnovu donesenog regulacijskog plana.

Režim građenja R III na području gdje se građenje vrši na osnovi donesenog urbanističkog plana ili zoning plana.

Režim građenja R IV na području gdje se građenje vrši na osnovi donesenog Prostornog plana, ove Odluke, zakona, standarda i normi u građevinarstvu.

Režim zabrane gradnje RZ je područje koje se definira člankom 8., stavak 5., gdje se zabranjuje građenje do donošenja odgovarajućeg plana.

Članak 8.

Obveza izrade i primjene urbanističkog projekta (R I) određuje se za dijelove urbanog područja grada Prozora, turističke zone T1: Jaklića staje i područje Šćita, uz uvjete zaštite nacionalnog spomenika.

Obveza izrade i primjene regulacijskog plana (R II) određuje se za sve turističke zone T2 (područje Šćita, Matkovića, Rumboka, Podbora, Kovačeva polja, Makljena i Draševa), gospodarske zone G1 (Ponir, Gračanica, Izlaz i Osoje), područja povremenog stanovanja GP2 (Mejnik, Donja Rika i Draševo – jug), za zonu Grada definiranu kao urbano područje, kao i u ostale zone u grafičkom prilogu Plana br. 6. Uvjeti korištenja i zaštite prostora, označene sa R II.

Obveza izrade i primjene zoning plana ili urbanističkog plana (R III) određuje se za šire urbano područje grada (šira urbana zona), naselja gradskog karaktera, kao i zone za sport i rekreaciju.

Obveza primjene Prostornog plana i ove Odluke (R IV) određuje se za sva naselja ruralnog karaktera i građevne objekte i intervencije van zona naselja (ostala zemljišta, šumsko i poljoprivredno, itd.) uz korištenje posebnih uvjeta za gradnju, zaštitnih zona itd.

Režim zabrane građenja (RZ) utvrđuje se za:

- u zonama utvrđenim kao klizišta, dok se ne izvrši sanacija istih;
- u zaštitnim pojasevima infrastrukturnih sustava;
- u svim zaštitnim zonama utvrđenim ovim Planom (vodene površine, izvorišta, prirodne i kulturne vrijednosti, itd.), a prema uvjetima propisanim o dokumentima o zaštiti.

IV UVJETI ZA IZGRADNJU I UREĐENJE PROSTORA

1.   Građevine i prostor od značaja za Federaciju BiH i Županiju HNŽ/K

Članak 9.

Građevine i prostori od značaja za Federaciju BiH i Županiju HNŽ/K utvrđene su važećim zakonskim propisima.

Uvjeti građenja ovih građevina i prostora utvrditi će se izradom detaljnih planova i njihovim odredbama.

2.   Opći uvjeti za izgradnju

Članak 10.

Izgradnja objekata unutar urbanih prostora, ruralnih naselja i van naselja i druge intervencije u prostoru, na području Općine Prozor – Rama mogu se odobriti samo u skladu s opredjeljenjima u Prostornom planu i ovoj Odluci.

Članak 11.

Građenje unutar prostora za koje je predviđena izrada urbanističkih i detaljnih planova (detaljni planovi su: zoning plan, regulacijski plan i urbanistički projekt), vršiti će se sukladno rješenjima i urbanističko – tehničkim uvjetima iz tih planova, a na građevinskom zemljištu.

Na prostorima gdje se građenje vrši sukladno Prostornom planu i ovoj Odluci, građenje će se vršiti na građevinskim parcelama koje su točno određene. Preporuča se izgrađenost parcele

do 50%, uključivo i površine gospodarskih ili pomoćnih objekata i maksimalne katnosti dvije etaže i eventualno podrumom, odnosno Po+P+2.

Zatečeni objekti van prostora predviđenih za gradnju su postojeći objekti (sukladno poglavlju 2.2.) na kojima se mogu vršiti građevinski zahvati radi poboljšanja životnih uvjeta ili novi objekti poblize opisani u članku 12. stav 3 ove Odluke.

Članak 12.

Na područjima namijenjenim stambenoj izgradnji mogu se graditi i objekti koji nisu namijenjeni za stanovanje ili su mješovite namjene (objekti kombinirane, stambeno – poslovne namjene) ako djelatnost služi za redovno dnevno i tjedno snabdijevanje stanovništva ili opsluživanje stanovništva društvenim uslugama.

U objektima kombinirane namjene iz prethodnog stavka ne može se odobriti poslovna djelatnost koja nije u funkciji stanovanja, a kojom se stvara buka, vibracije, dim, prašina, neugodni mirisi ili na drugi način zagađuju životna sredina, odnosno ometa funkcija stanovanja u samom objektu ili njegovoj okolini, izvan dopuštenih graničnih vrijednosti.

U postojećim objektima kombinirane namjene koji ne zadovoljavaju uvjete iz prethodnog stava sa zatečenom djelatnosti moraju se uskladiti uvjeti sa odredbama ove Odluke, a u roku kojeg odredi nadležni organ Općine.

Članak 13.

Svi građevinski objekti koji se grade unutar ili van urbanih područja, a koji služe za stanovanje ili neku poslovnu djelatnost moraju imati ugrađene instalacije za električnu energiju, vodovod i kanalizaciju.

Postojeći objekti, koji se nalaze unutar urbanih područja iz članaka 4. i 5. ove Oduke moraju biti usklađeni s odredbama iz prethodnog stavka ovog članka za godinu dana od dana donošenja ove Odluke.

Članak 14.

Na građevinskom zemljištu predviđenom za individualnu stambenu izgradnju utvrđuju se sljedeće veličine građevinskih parcela:

1. na urbanom području Prozora, veličina parcela biti će određena Regulacijskim planom.

2. na širem urbanom području Prozora, kao i na područjima ostalih naselja površine građevinske parcele trebaju biti od 500 do 1000 m² ako na njoj nema gospodarskih objekata, a od 700 do 1200 m² ako su na njoj smješteni i pripadajući gospodarski objekti.
3. za objekte van urbanih područja i ruralnih naselja vrijede uvjeti iz točke 2. ovog članka.

Članak 15.

Svaka građevinska parcela mora imati mogućnost kolskog prilaza na postojeći ili planirani javni put, a objekt mora biti orijentiran prema tom putu. Prilaz na javni put mora biti širok najmanje 3 m. Izuzetno ukoliko to uvjeti terena i položaj susjednih objekata ne dopuštaju, građevinska parcela može imati samo pješački prilaz.

Prilikom rekonstrukcije postojećih objekata koji nemaju neposredan kolski, već samo pješački prilaz može se tolerirati zatečeno stanje.

Svaki objekt mora imati riješen prostor za parkiranje ili garažiranje vozila na svojoj vlastitoj parceli ili u dijelu objekta. Položaj parkirališta mora biti usklađen sa cjelokupnim rješenjem dvorišnog prostora prema prometnici.

Članak 16.

Minimalna udaljenost nove građevine od ruba kolnika postojeće ili planirane prometnice iznosi 5 m, a izuzetno 3 m, dok u raskrižjima ili na unutrašnjim stranama zavoja ova udaljenost treba biti veća, odnosno objekt ne smije priječiti normalnu preglednost na prometnici, u skladu sa posebnim propisom za putove.

3. Posebni uvjeti izgradnje

3.1. Izgradnja pomoćnih, gospodarskih i povremenih objekata

Članak 17.

Izgradnja pomoćnih, gospodarskih i privremeni objekata podliježe istom postupku odobravanja u skladu sa važećim zakonskim propisima kao i gradnja stambeno - poslovnih i drugih objekata, odnosno vršenje drugih građevinskih radova.

Pomoćni objekti su garaže za putnička vozila (ako nisu u sklopu objekata druge namjene), šupe i ostave za smještaj ogrijeva, alata, nadstrešnice, ljetne kuhinje i sl.

Gospodarski objekti su staje za krupnu i sitnu stoku, peradarnici, spremišta poljoprivrednih proizvoda i stočne hrane, zgrade za smještaj strojeva i alata, manji objekti za uslužne ili proizvodne djelatnosti i sl.

Privremeni objekti su objekti koji imaju privremeni – sezonski karakter, a mogu biti izgrađeni i od tvrdih materijala.

Članak 18.

Pomoćni i gospodarski objekti se mogu graditi samo u okviru građevinskih parcela iz članka 14. točke 2. i 3. ove Odluke.

Članak 19.

Gospodarski objekti, đubrišta, septičke jame i drugi objekti, koji jesu ili mogu biti izvor zagađenja sredine moraju se graditi tako da ne zagađuju tlo, nadzemne i podzemne vode.

Ovi objekti se mogu graditi uz stambene objekte ili kuće za odmor kao i uz putove i druge lokalne objekte na udaljenosti koju utvrdi nadležni organ Općine Prozor – Rama posebno odlukom, a najmanje 50 m od stambenog objekta. Izuzetak čine septičke jame koje su ozračene na krovu zgrade. One mogu biti i bliže od 50 m.

Đubrišta i septičke jame se moraju graditi kao vodonepropusni objekti, sukladno standardima i pravilnicima za te objekte.

Članak 20.

Privremeni objekti služe za različite uslužne svrhe (prodavaonice prehrane, tiska, cvijeća, autobusne postaje i sl) i predstavljaju objekte montažno – demontažnog karaktera. Oni su u pravilu izgrađeni od metala, drveta i plastike, a izuzetno mogu biti izgrađeni od tvrdih – stalnih materijala. Veličina ovih objekata ne smije biti veća od 20 m².

Članak 21.

Privremeni objekti moraju biti smješteni tako da su pristupačni sa javnih prometnica ili površina, ali da oni ili njihovi korisnici ne ugrožavaju promet.

Uz privremene objekte može se odobriti postavljanje tendi, suncobrana, stolova, stolica i reklama, a suglasno prostornim uvjetima.

Članak 22.

Priključenje privremenih objekata na postojeću infrastrukturnu mrežu se vrši u pravilu podzemno, kao i za trajne objekte.

Članak 23.

Svi privremeni objekti koji svojim izgledom, dotrajalošću i lokacijom ugrožavaju sigurnost ljudi i narušavaju opći izgled naselja postupiti će se u skladu sa odlukom nadležnog organa.

3.2. Odnos prema bespravno izgrađenim objektima

Članak 24.

Ovom Odlukom i u skladu sa Zakonom o gradnji HNŽ/K se utvrđuje odnos prema bespravno izgrađenim objektima na području cijele Općine.

U području grada Prozora i naseljima urbanog karaktera za koje se rade urbanistički, regulacijski i drugi detaljni planovi, status bespravnog objekta se utvrđuje tim planovima, a za naselja ruralnog karaktera Prostornim planom i ovom Odlukom.

Članak 25.

Status bespravnih objekata će se regulirati na jedan od sljedećih načina:

- a) legalizacijom
- b) privremenim zadržavanjem i
- c) uklanjanjem.

Članak 26.

Legalizirati se mogu bespravni objekti koji se nalaze na prostorima Općine na kojima je dopuštena izgradnja objekata istovjetne namjene i ukoliko su zadovoljeni uvjeti iz poglavlja IV.1. ove Odluke, kao i to da su započeti prije usvajanja ove Odluke.

Članak 27.

Privremeno se mogu zadržati bespravni objekti ukoliko su izgrađeni na prostorima Općine na kojima nije dopuštena gradnja ili čija je namjena suprotna dopuštenoj planskoj namjeni.

Objekti iz prethodnog stavka se mogu legalizirati u posebnom postupku koji se vodi na zahtjev Investitora. Investitor je dužan, pored redovne dokumentacije, pružiti i dokaze o

usuglašenosti objekata i njegove namjene sa minimalnim uvjetima izgradnje iz poglavlja IV.1. i osigurati dodatne suglasnosti, ukoliko to bude zahtijevano.

Legalizacija bespravnih objekata po osnovu uvjeta iz ovog članka podliježe suglasnosti Općinskog vijeća.

Članak 28.

Na postojećim građevinskim objektima, koji se nalaze van granica naselja urbanog karaktera i naselja ruralnog karaktera može se odobriti izgradnja uz postojeće objekte i njihova rekonstrukcija, adaptacija i dogradnja u opsegu do 100% od postojećeg objekta u cilju kompletiranja postojećeg domaćinstva, a prema uvjetima ove Odluke i Prostornog plana.

Članak 29.

Vlasnici bespravno izgrađenih objekata su dužni u roku od godinu dana od stupanja na snagu ove Odluke podnijeti zahtjev za izdavanje urbanističke suglasnosti ili drugog manjkajućeg dokumenta (odobrenje za građenje, uporabnu dozvolu, rješenje o privremenom zadržavanju).

Zahtjev iz prethodnog stavka se podnosi nadležnom općinskom organu koji provodi i redovni postupak za izdavanje urbanističke suglasnosti ili drugih odobrenja iz oblasti raspolaganja prostorom i građenja objekata.

U slučaju nepodnošenja zahtjeva gube status koji im omogućuje legalizaciju po ovoj Odluci.

Članak 30.

Rješenjem o privremenom zadržavanju bespravno izgrađenog objekta se utvrđuju detaljni uvjeti i rokovi za njihovo prilagođavanje uvjetima iz ovog Prostornog plana, zakonskih propisa i normativa.

Članak 31.

Bespravno izgrađeni objekti, za koje nije blagovremeno podnesen zahtjev za legalizaciju ili privremeno zadržavanje, kao i objekti za koje je odobreno privremeno zadržavanje i utvrđena vremenska obveza podnošenja zahtjeva za legalizaciju, a koja nije ispoštovana, općinski organ nadležan za inspekcijske poslove će pokrenuti postupak rušenja.

Članak 32.

Bespravni objekti koji se nalaze u zaštitnim pojasevima infrastrukturnih objekata, vodnih i energetske objekata, kulturno – povijesnih i prirodnih vrijednih lokaliteta i visokovrijednog poljoprivrednog ili šumskog zemljišta, kao i drugi objekti kojima je odbijen zahtjev za legalizaciju, moraju biti uklonjeni.

3.3. Uvjeti izgradnje na područjima predviđenim za potrebe izgradnje kuća za povremeno stanovanje i odmor

Članak 33.

Prostornim planom i ovom Odlukom utvrđuju se područja (zone) predviđena za potrebe izgradnje kuća za povremeno stanovanje i odmor i to: zona Donja Rika, zona Mejniki i zona Draševica (jug).

Građenje građevina namijenjenih za odmor iz prethodnog stavka biti će definirani kroz regulacijske planove.

Do izrade regulacijskih planova iz prethodnog stavka vrijede uvjeti za izgradnju objekata unutar naselja ruralnog karaktera i uvjeti definirani ovom Odlukom.

Članak 34.

Izgradnja slobodnostojećih vikend objekata može se vršiti ako je novi objekt udaljen od postojećeg, odnosno planiranog objekta najmanje 1,5h (h je visina višeg objekta).

Za nove vikend objekte maksimalne katnosti P+1 udaljenost od postojećeg odnosno planiranog objekta mora biti najmanje 9 m.

Pod postojećim objektima smatraju se izgrađeni objekti bez obzira na njihovu namjenu. Udaljenost novih objekata od privremenih i pomoćnih objekata može biti manje od predviđenih udaljenosti, ali ne manje od 3 m.

Članak 35.

Oblik, veličinu i izgrađenost građevinske parcele moraju biti takvi da osiguravaju higijenske i druge uvjete predviđene Planom za određenu vrstu objekata.

Maksimalna visina ovih objekata je podrum i dvije etaže, odnosno 8 metara.

Članak 36.

Građevinska parcela za izgradnju kuća za odmor mora imati kolski prilaz, a izuzetno ako to uvjeti terena i položaj susjednih objekata ne dopuštaju, građevinska parcela može imati samo pješački pristup.

V URBANISTIČKO – TEHNIČKI UVJETI NA PODRUČJIMA ZA KOJA NIJE UTVRĐENA OBVEZA DONOŠENJA DETALJNIH PLANOVA

Članak 37.

Na područjima naselja ruralnog karaktera na kojem nije obvezno donošenje urbanističkih planova, urbanistička suglasnost i odobrenje za građenje se izdaju na temelju Zakona o gradnji HNŽ/K.

Na područjima iz prethodnog stavka mogu se graditi stambeni i stambeno – poslovni objekti, vikend objekti i drugi objekti koji služe za redovno opsluživanje pučanstva i urbano opremanje (prodavaonice, trafo-stanice, ambulante, školski i sportski objekti i sl.) pod uvjetom da se tom izgradnjom ne ometa funkcija stanovanja.

Članak 38.

Maksimalna visina objekta u ovim zonama individualne izgradnje su stambeni objekti od 3 etaže (Po+P+2), što je u ovisnosti od posebnih uvjeta konfiguracije terena i sl.

Članak 39.

Na građevinskim zemljištima određenim za individualnu izgradnju mogu se primjenjivati svi sistemi za ovu izgradnju: slobodnostojeći objekti, dvojni objekti i objekti u nizu.

Članak 40.

Izgradnja novoplaniranog slobodnostojećeg objekta može se vršiti samo ako je novoprojektirani objekt udaljen od postojećeg objekta najmanje 1,5h (h je visina višeg objekta), a ukoliko su objekti smaknuti, udaljenost može biti i manja.

Ukoliko se ne može primijeniti uvjet iz prethodnog stavka, minimalna udaljenost objekta od granice parcele treba biti 4 m.

Članak 41.

Na građevinskoj parceli treba osigurati kolski prilaz, izuzetno ukoliko to uvjeti terena i položaj susjednih objekata ne dopuštaju, građevinska parcela može imati samo pješački prilaz.

Članak 42.

Maksimalna visina stambenih i stambeno – poslovnih objekata je tri nadzemne etaže (Po+P+2), a u ovisnosti od konfiguracije tla.

Maksimalna veličina stambenih i stambeno – poslovnih objekata nije određena. Gabariti objekta trebaju biti utvrđeni u urbanističko – tehničkim uvjetima, a suglasno lokalnim terenskim uvjetima.

Visina pomoćnih i gospodarskih objekata je, u pravilu, jedna nadzemna etaža, a izuzetno dvije etaže.

Članak 43.

Stambeni i stambeno – poslovni objekti se mogu graditi kao slobodni, dvojni objekti ili objekti u nizu orijentirani prema javnoj prometnici na koju moraju imati prilaz, suglasno članku 15 i minimalnu udaljenost, suglasno članku 15. ove Odluke, te dvostrani krov primjerenih nagiba koji odgovaraju uvjetima u planinskim područjima.

Članak 44.

Izgradnja slobodnostojećih objekata mora zadovoljiti minimalne uvjete međusobne udaljenosti i to:

- a) susjedni prizemni objekti 4 m,
- b) susjedni dvoetažni objekti (P+1) 6 m,
- c) susjedni troetažni objekti (P+2) 8 m.

Članak 45.

Materijali za izgradnju novih i rekonstrukciju i dogradnju postojećih objekata mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo ako je njihov kvalitet dokazan ispravom proizvođača ili certifikatom o usklađenosti s utvrđenim posebnim propisima.

Članak 46.

Na građevinskoj parceli moraju se osigurati svi uvjeti neophodni za funkcioniranje objekta (voda, odvodnja otpadnih voda, priključak na struju, deponiranje otpadaka), kao i uvjeti zaštite infrastrukturnih pojasa, zaštitnih zona i sl.

Članak 47.

U okviru građevinske parcele mora se posebno obraditi prostor između javne prometnice i objekta (dvorište sa ogradom), kako bi se doprinijelo općem izgledu naselja i unaprijedio okoliš u čovjekovoj sredini.

Članak 48.

Izgradnja svih objekata i rekonstruiranih ili dograđenih postojećih objekata mora biti vršena u skladu sa važećim Zakonom o građenju Hercegovačko – neretvanske Županije/Kantona. Glavni, odnosno izvedbeni projekti moraju zadovoljiti opće uvjete stabilnosti i uvjete za trusnu zonu od 7° MC skale seizmičnosti.

Članak 49.

Postojeći individualni stambeni objekti koji se nalaze na površinama koje su namijenjene za individualno stanovanje mogu se rekonstruirati u smislu stabilnosti objekta, kao i dograditi i nadzidati u cilju zadovoljenja potreba stanovništva.

Članak 50.

Na svim postojećim stambenim objektima, bez obzira na njihovu lokaciju, dopušteno je izvođenje radova na većoj ili manjoj opravci, radovi unutar građevine, uvođenju instalacija i priključenja na javnu komunalnu mrežu, izradi septičkih jama, uređenju dvorišta i izradi ograda, sukladno Zakonu o gradnji HNŽ/K.

VI ZAŠTITA VODOTOKA, PROMETNICA I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH OBJEKATA, GROBALJA I POVIJESNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

Članak 51.

Sukladno Zakonu o vodama Federacije BiH, zemljište pod tekucim ili stajacim vodama i njihovom zaštitnom pojasu su javno dobro u vlasništvu Federacije BiH, kantona, grada i Općine. To zemljište ne može biti predmet prometa, već se može ustupati na korištenje.

Članak 52.

Na vodnom zemljištu se mogu:

- graditi objekti javne infrastrukture (putovi, željeznice, mostovi, plinovodi i sl.);
- graditi zaštitni vodni objekti;

- izvoditi zahvate koji se odnose na poboljšanje hidromorfoloških i bioloških svojstava površinskih voda;
- izvoditi zahvate koji se odnose na zaštitu prirode;
- graditi objekte potrebne za korištenje voda (objekti za zahvat i akumuliranje vode) i objekte za osiguranje plovidbe i zaštitu od utapanja na prirodnim kupalištima;
- graditi objekte namijenjene zaštiti voda od zagađenja;
- graditi objekte namijenjene potrebama rada državnih tijela, zaštiti i spašavanju ljudi, životinja ili imovine od prirodnih i drugih nesreća, te provođenju zadaća policije,
- odnosno vršiti zahvati sadržani u članku 12. Zakona o vodama.

Svaka gradnja u vodnom zemljištu ili u njegovoj neposrednoj blizini mora imati suglasnost nadležnih vodoprivrednih organa.

Članak 53.

Zaštitni pojasevi uz vodne tokove i stajaće vode na području Općine Prozor – Rama obuhvaćaju:

1. pojas širine 10 m od dosega maksimalnih voda u rijeci Rama;
2. pojas širine 5 m od dosega maksimalnih voda u trajnim vodotocima;
3. pojas širine po 3 m na obje strane od osovine korita povremenih vodotoka.

Članak 54.

Zaštita Ramskog jezera propisana je kroz tri zaštitne zone. Prva zona je *područje jezera*, odnosno zemljišni pojas od 2 m, mjereno horizontalno od ivice maksimalne razine vode (kota 596,80 m n.m.).

Druga zona je pojas u širini od 15 m od prve zone. U ovom pojasu dozvoljava se izgradnja isključivo vodoprivrednih objekata.

Treća zona zaštite je pojas u širini od 50 m od druge zone. U ovoj zoni je dopuštena izgradnja objekata u funkciji sporta i rekreacije.

Članak 55.

Zaštita Jablaničkog jezera propisana je kroz dvije zaštitne zone. Uža zaštitna zona obuhvaća područje akumulacije i pojas zemljišta uz akumulaciju određen na osnovu:

- a) pojas zemljišta od tri metra horizontalno mjereno od ruba vodnog ogledala pri koti uspora akumulacije od 270 m.n.m.
- b) pojas zemljišta uz akumulaciju do izohipse 270.5 m.n.m., odnosno 50 cm iznad nivoa maksimalne vode.

Prva zaštitna zona obuhvaća pojas zaštite u širini od sedam metara od uže zaštitne zone.

Članak 56.

Utvrđivanje zaštitnih zona izvorišta pitke vode i vodoopskrbnih objekata i definiranje uvjeta eksploatacije i kontrole kvaliteta se regulira posebnom odlukom Općinskog vijeća, a na temelju provedenih istražnih radova i laboratorijskih ispitivanja.

Po donošenju Odluke Općinskog vijeća iz prethodnog stavka i elaborata o istražnim i kontrolnim radovima sa definiranjem zaštitnih zona su sastavni dio ove Odluke.

Članak 57.

Do donošenja nove Odluke o zaštiti izvorišta iz članka 58., vrijede sve odredbe oluke o zaštiti izvorišta vode za piće „Krupić“ donesene 15.12.1998. godine pod brojem 01+337-8/98“.

Za izvorišta čije se vode koriste ili planiraju koristiti za piće ili za gospodarske namjene (koncesije za flaširanje vode), a do izrade Odluka o zaštiti iz prethodnog članka obvezna je minimalna zaštita takvih izvorišta i to:

- izgradnjom čvrste ogade oko uže zone izvorišta i objekata na vodozahvatu, kao bi se spriječio pristup stoci i neovlašteni pristup ljudi.
- uvođenjem zaštitnog pojasa duž tlačnih i gravitacijskih cjevovoda pitke vode i to u širini po 2 m sa svake strane od osovine cjevovoda.

Do izrade Odluke o zaštiti konkretnog izvorišta vrijedi režim zaštite u krugu od 100 m od izvorišta u kojem se zabranjuje gradnja i sve aktivnosti.

Članak 58.

Zaštitni pojas ostalih izvorišta do izrade odgovarajućih Odluka je u krugu od 50 m od izvorišta unutar kojeg se zabranjuje gradnja i sve aktivnosti.

Članak 59.

Zaštita javnih cesta je obrađena u Zakonu o javnim cestama Federacije BiH i Zakonu o cestama HNŽ/K.

U zaštitnom pojasu uspostavlja se poseban režim zaštite i eventualne izgradnje.

Širina zaštitnog pojasa uz ceste od ruba cestovnog pojasa iznosi:

1. na magistralnoj cesti M16.2	20 m
2. na regionalnim cestama R418a i R418b	10 m
3. na lokalnim cestama (sve ceste između i unutar naselja)	5 m.

Širina zaštitnog pojasa u urbanom prostoru Prozora i drugim dijelovima Općine za koja bude urađena planska dokumentacija na razini detaljnih planova, definira se tim planovima, odnosno položajem građevinskih crta iz tih planova.

Članak 60.

U zaštitnom pojasu ceste mogu se polagati telefonski, električni i drugi kablirani vodovi, cjevovodi pitke vode, ulična kanalizacija, benzinske crpke, priključci i sl., ali samo uz prethodnu suglasnost vlasnika javne ceste.

Priključak individualnih objekata regulirati će se u skladu sa važećim Zakonom o cestama HNŽ/K-a.

Članak 61.

Širina zaštitnih pojaseva (širina područja zone sigurnosti horizontalne ravnine) na trasama visokonaponskih dalekovoda iznosi:

- širina zaštitnih pojaseva na trasama nadzemnih dalekovoda 220 kV iznosi 30 m, odnosno 2x15 m od osi dalekovoda.
- širina zaštitnih pojaseva na trasama nadzemnih dalekovoda 110 kV iznosi 20 m, odnosno 2x10 m od osi dalekovoda.
- Širine zaštitnih pojaseva na trasama nadzemnih dalekovoda 35, 20 ili 10 kV iznosi 10 m, odnosno 2x5 m od osi dalekovoda.

U zaštitnom pojasu iz prethodnog stavka se mogu graditi ceste, parkinzi, pazarišta i sl., a u skladu sa posebnim tehničkim uvjetima.

Članak 62.

Planom se preporučuje stvaranje uvjeta za korištenje izvora obnovljive energije, ponajprije sunčeve energije i energije vjetra.

Smještaj sunčanih kolektora i vjetroturbina treba biti takav da ne narušavaju ambijentalne vrijednosti naselja i okoliša.

Općinska služba izdaje suglasnost za izgradnju objekata iz stavka 2. ovog članka na temelju važećih zakonskih propisa za tu namjenu.

U naseljenim mjestima, na krovovima objekata dozvoljava se postavljanje solarnih kolektora.

Dopušta se korištenje voda u energetske svrhe na svim vodotocima na području općine Prozor-Rama koji za to imaju uvjete, a u skladu sa posebnim propisom za vode.

Članak 63.

Upravljanje grobljima i drugi specifični uvjeti korištenja grobalja se reguliraju posebnom odlukom i na temelju županijskih zakona.

Članak 64.

Na području općine Prozor-Rama Komisija/Povjerenstvo BiH za zaštitu nacionalnih spomenika proglasila je ukupno 4 nacionalna spomenika, 2 su spomenika na Privremenoj listi i 7 spomenika na Listi peticija.

Nacionalni spomenici:

- N1 - Džamija u Lizopercima sa mektebom i haremom – graditeljska cjelina
- N2 - Arheološko područje i ostaci Stare tvrđave u Prozoru
- N3 - Franjevački samostan i Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Šćitu – kulturni krajolik i područje
- N4 – Spomenik na Makljenu – graditeljska cjelina

Privremena lista spomenika:

- P1 – Sahat kula – Prozor
- P2 – Čaršijska džamija – Prozor

Lista peticija:

- L1 – Džamija u Dugama (Ali-pašina džamija)
- L2 – Džamija u Grevićima
- L3 – Džamija u Kleku
- L4 – Džamija u Kovačevu Polju
- L5 – Džamija u Skrobučanima
- L6 – Džamija u Varvari
- L7 – Skender – Pašina džamija u Šćipama

Na pobrojane spomenike primjenjuju se mjere zaštite utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (Sl. novine FBiH, br. 2/02, 27/02, 6/04).

Zavod za zaštitu spomenika kulturno-povijesne baštine HNŽ/K registrirao je niz dobara koju su razvrstani po povijesnim periodima i klasificirani, a njihovi uvjeti zaštite propisani su Zakonom o zaštiti kulturno-povijesne baštine HNŽ/K-a (Narodne novine HNŽ/K-a br. 02/06). Dobra na listi Zavoda su:

PRAPOVIJEST

oznaka	NAZIV NALAZIŠTA (lokalitet)	VREMENSKO RAZDOBLJE	KLASIFIKACIJA I KARAKTERISTIKE NALAZIŠTA
Z1	GRAČAC, Podbor	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z2	GRADINA, Gračanica	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z3	GRADINA, Kovačevo polje	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z4	GRADINA, Proslap	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z5	GRADINA, Rumboci	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z6	GRADINA, Uzdol	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z7	ILIJIN KRSNIK, Skrobučani	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z8	OMETALA, Gmići	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z68	LJUBUNCI 1, Ljubunci	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z69	LJUBUNCI 2, Ljubunci	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z70	MALA GRADINA, Varvara	prapovijest	Arheološko područje - gradina
Z71	PONIR	prapovijest	Arheološko područje - gradina

ANTIKA

oznaka	NAZIV NALAZIŠTA (lokalitet)	VREMENSKO RAZDOBLJE	KLASIFIKACIJA I KARAKTERISTIKE NALAZIŠTA
Z9	HUDUTSKO, Hudutsko	antika	Arheološko područje – rimsko naselje
Z10*	KOPČIČI	antika	Arheološko područje – kasnoantička bazilika
Z11	LUG	antika	Arheološko područje – ostaci rimske zgrade
Z12	PODZID, Varvara	antika	Arheološko područje – ostaci rimske zgrade
Z13	PROSLAP	antika	Arheološko područje – rimski ostaci blizu župne crkve
Z56	VARVARA	antika	Arheološko područje – rimsko naselje, kasnoantička crkva i grobnice; srednjovjekovne nekropole
Z72	DAŠNIK, Dašnik	antika	Ostaci novca

* - potopljeno Ramskim jezerom

SREDNJI VIJEK

oznaka	NAZIV NALAZIŠTA (lokalitet)	VREMENSKO RAZDOBLJE	KLASIFIKACIJA I KARAKTERISTIKE NALAZIŠTA
Z14	BILIN GREB (Bilov greb), Skrobučani	srednji vijek	Arheološko područje – na području 17 stećaka
Z15	BJELAN, Greviči	srednji vijek	Arheološko područje – 3 stećka
Z16	BORAK, Jaklići	srednji vijek	Arheološko područje – 5 stećaka
Z17	BORAK, Lapsunj	srednji vijek	Arheološko područje – 10 stećaka
Z18	BUDIMOV GREB, Greviči	srednji vijek	Arheološko područje – 6 stećaka
Z19	CRKVICA, Ljubunci	srednji vijek	Arheološko područje – ostavi srednjovjekovne crkve
Z20	ČIFUTSKO GROBLJE (Poputnjača), Donja Vast	srednji vijek	Arheološko područje – 12 stećaka
Z21	ČULIN DOLAC, Mrkodo	srednji vijek	Arheološko područje – 15 stećaka
Z22	GLAVICA, G. Kranjčići	srednji vijek	Arheološko područje – 30 stećaka
Z23	GLAVICE, Kute, Staro Selo	srednji vijek	Arheološko područje – 6 stećaka
Z24	GLAVIČICA, Klek	srednji vijek	Arheološko područje – 37 stećaka
Z25	GMIČI	srednji vijek	Arheološko područje – 2 stećka

Z26	GRAČAC	srednji vijek	Arheološko područje – 53 stećaka
Z27	GRADAC, G. Kranjčići	srednji vijek	Arheološko područje – 5 stećaka
Z28	GRADAC, Hudutsko	srednji vijek	Arheološko područje – srednjovjekovna tvrđava
Z29	GRAŠČAK, Kućani	srednji vijek	Arheološko područje – 6 stećaka
Z30	GRČKO GROBLJE, Duge	srednji vijek	Arheološko područje – 8 stećaka
Z31	HRAST, Gmići	srednji vijek	Arheološko područje – 14 stećaka
Z32*	KAMEN-BABA, Kopčići	srednji vijek	Arheološko područje – osamljeni stećak
Z33	KLANAC, Gorica	srednji vijek	Arheološko područje – 25 stećaka
Z34	KNEŽEVE KUĆE, Lapsunj	srednji vijek	Arheološko područje – 4 stećka
Z35	LANIŠĆE, Lug, Šibenik	srednji vijek	Arheološko područje – 12 stećaka
Z36	LISINE, Družinovići	srednji vijek	Arheološko područje – 8 stećaka
Z37	MAŠETA, Gorica	srednji vijek	Arheološko područje – 3 stećka
Z38	MEJDAN, Gmići	srednji vijek	Arheološko područje – 5 stećaka
Z39	OKUKA (Hasanića ravan), Lug	srednji vijek	Arheološko područje – 30 stećaka
Z40	PAČEVO, Rumboci	srednji vijek	Arheološko područje – 2 stećka
Z41	PLOČA	srednji vijek	Arheološko područje – 3 stećka
Z42	PLOČE, Here	srednji vijek	Arheološko područje – 11 stećaka
Z43	PRIGRAĐE, Kućani	srednji vijek	Arheološko područje – 3 stećka
Z44	RAT, Kućani	srednji vijek	Arheološko područje – 50 stećaka
Z45	RUMBOCI 1, Rumboci	srednji vijek	Arheološko područje – 2 stećka
Z46	RUMBOCI 2, Rumboci	srednji vijek	Arheološko područje – osamljeni stećak u haremu
Z47	RUPIN GREB, Jaklići	srednji vijek	Arheološko područje – prapovijesna gomila i 2 stećka
Z48	SELIŠĆE, Gmići	srednji vijek	Arheološko područje – 3 stećka
Z49	SMRIKE, Donja Vast	srednji vijek	Arheološko područje – 15 stećaka
Z50	ŠABIĆI, Proslap	srednji vijek	Arheološko područje – osamljeni stećak
Z51	UMEJAK, Borovnica	srednji vijek	Arheološko područje – 5 stećaka
Z52*	VARDINO GROBLJE, Sopot	srednji vijek	Arheološko područje – 15 stećaka
Z53*	VIŠNJEVAC, Sopot	srednji vijek	Arheološko područje – 4 stećka
Z54	VRACE, Kućani	srednji vijek	Arheološko područje – 6 stećaka
Z55	ZAGREBNICA, Grevići	srednji vijek	Arheološko područje – 3 stećka
Z57	GROVNICE (Grablje), Gorica	srednji vijek	Arheološko područje – 80 stećaka

Z58	RUDNO, Klek	srednji vijek	Arheološko područje – 90 stećaka
Z59	VELIKA GRADINA, Varvara	srednji vijek	Arheološko područje – višeslojno nalazište na platou blizu jednog od ramskih vrela s nalazima iz paleolitika, brončanog doba, antike i srednjeg vijeka. Djelomično je potopljeno, ali je za vrijeme sušnog razdoblja dostupno
Z60	VRDOL (MAŠETI), Ljubunci	srednji vijek	Arheološko područje – 50 stećaka
Z61	VILIĆA GUMNO	srednji vijek	Arheološko područje
Z56*	POLJE, Hudutsko	srednji vijek	Arheološko područje - nekropola
Z75*	USTIRAMA	srednji vijek	Arheološko područje - nekropola

* - potopljeno Ramskim jezerom

Ovim Prostornim planom ustanovljen je niz dobara koji su od značaja za Općinu. Dobra od općinskog značaja su:

oznaka	NAZIV NALAZIŠTA (lokalitet)	VREMENSKO RAZDOBLJE	KLASIFIKACIJA I KARAKTERISTIKE NALAZIŠTA
O62	Jevrejsko groblje, Lug	Austrougarski period	Grobljanska graditeljska cjelina
O63	Partizansko groblje, Prozor	Period poslije II. svjetskog rata	Grobljanska graditeljska cjelina
O65	Jaklića staje	Austrougarski period	Graditeljsko područje
O66	Stara crkva u Uzdolu	Austrougarski period	Sakralna povijesna građevina
O67	Župna crkva u Prozoru	Austrougarski period	Sakralna povijesna građevina
O73	Kopčića turbe, Rumboci	Osmanski period	Sakralna povijesna građevina
O74	Stambena poslovna zgrada, Prozor	Austrougarski period	Civilna povijesna građevina
O75	„Jaklića planina“	Period poslije II. svjetskog rata	Spomen obilježje
O76	„Diva Grabovčeva“, Zahum	Period poslije II. svjetskog rata	Spomen obilježje
O77	„Brig“, Here		Memorijalni centar

Za prethodno nabrojana dobra i lokalitete utvrđuje se zona zaštite od 10m od gabarita građevine, odnosno ako se radi o području, 10m od zadnje točke koja čini područja, a ovo vrijedi do donošenja konačnog rješenja o zaštiti.

Obveza nadležnog organa je osigurati zaštitu i očuvanje kulturno - povijesnog naslijeđa i prilikom izrade i donošenja detaljnih planskih dokumenta osigurati odgovarajuću suradnju s nadležnim institucijama za zaštitu i očuvanje kulturno povijesnog naslijeđa.

Članak 65.

Na području Općine Prozor – Rama utvrđeni su i proglašeni do sada sljedeći spomenici prirode sa njihovim zaštitnim zonama iz rješenja:

1. Izvor rijeke Rame
2. Vrelo Buk kod sela Kopčić
3. Vrelo Krupić kod Kovačeva polja
4. Vrelo Krupić iznade sela Perići sa vodopadima u selu Duge

Posebna prirodna vrijednost od značaja za Federaciju BiH na području Općine Prozor – Rama koja je registrirana i za koju je predložen odgovarajući stupanj zaštite je Nacionalni park „Prenj – Čabulja – Čvrstica“ koji se nalazi na području Općina Mostar (najveći dio), Konjic, Jablanica, Posušje, Tomislavgrad i Prozor – Rama (manji dio).

Orijentacijske granice su ucrtane u grafički prilog Plana, a detaljne će biti utvrđene aktom o proglašenju, suglasno propisanoj zakonskoj proceduri, uključivo i način zaštite.

Članak 66.

Do okončanja postupka o proglašenju područja od posebne prirodne vrijednosti iz prethodnog članka uvodi se zabrana korištenja ili gradnje na tim prostornima kojima bi se mogli ugroziti prirodni procesi i ljepota krajolika. U tom smislu ova područja su namijenjena za naučne, kulturne i rekreacijske svrhe. Svi zahvati u ovim područjima trebaju biti u skladu sa važećim zakonskim propisima iz ove oblasti.

VII UVJETI I NAČIN IZDAVANJA ODOBRENJA ZA POSTAVLJANJE REKLAMA, LOGOROVANJE I REKREACIJU

Članak 67.

Postavljanje samostalnih reklamnih objekata (tabla, panoa i sl.) u naseljima i uz prometnice dopušteno je, ukoliko se tim postavljanjem ne ugrožava sigurnost u prometu vozila i pješaka i ako se ne kvari opći izgled krajolika.

Članak 68.

Postavljanje privremenih objekata u svrhu logorovanja i rekreacije se mogu odobriti unutar zaštitnih zona, šumskog zemljišta i neobradivog poljoprivrednog zemljišta i to u prostorima koji su pripremljeni za tu namjenu.

Privremeni objekti moraju biti postavljeni tako da se njihovim korištenjem ispunjavaju svi uvjeti zaštite sredine i šireg okoliša.

Članak 69.

Uvjeti za izbor lokacije za logorovalište podrazumijevaju osiguranje sanitarnih uvjeta boravka ljudi (mokri čvorovi, voda za piće); zaštitu od poplava i klizišta, zaštita od požara, mogućnosti za korištenje prostora za sport i rekreaciju.

VIII ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

Članak 70.

Za pripremu objekata za zaštitu pučanstva od elementarnih nepogoda i ratnih djelovanja potrebno je izraditi Program za provođenje priprema i djelovanje sustava zaštite i civilne zaštite.

Općina Prozor - Rama će donijeti posebnu odluku sa pratećom dokumentacijom (pravilnikom, uputstvima i sl.), a sukladno zakonskim obvezama.

Odluka iz prethodnog stavka je sastavni dio ove Odluke.

IX ZBRINJAVANJE KOMUNALNOG OTPADA

Članak 71.

Deponiranje komunalnog otpada će se osigurati preko sanitarne međuopćinske deponije za Općine Prozor-Rama, Kupres i Tomislavgrad čija će lokacija biti na području Općine Kupres. Otpad s područja Općine Prozor-Rama će se dnevno prikupljati i izravno odlagati na

regionalnu deponiju. Paralelno će se formirati i jedinstveno poduzeće koje će vršiti usluge prikupljanja otpada. Ovaj proces će se odvijati na nivou regije i međusobnoj suradnji Općina i Županije.

Do izgradnje međuopćinske deponije, privremeno zbrinjavanje otpada vršiti će se na trenutnom općinskom odlagalištu Duška kosa kroz primjenu standardnog postupka.

Nakon uspostavljanja regionalne deponije, bit će potrebno zatvoriti i sanirati teren deponije Duška kosa. Budući da se na ovoj deponiji nisu primjenjivale mjere zaštite okoliša, bit će potrebno i izmjestiti postojeći otpad na ovoj deponiji.

Članak 72.

Divlje nekontrolirane deponije potrebno je hitno sanirati prema projektu sanacije.

Članak 73.

Privremeno odlagalište otpada Duška kosa mora biti ograđeno kako bi se spriječio pristup neovlaštenim licima i pristup stoci.

Prostor također mora raspolagati izdvojenim prostorom za povremeno spaljivanje sagorivih tvari i instalacijama protupožarne vode.

Članak 74.

Općina je odredila dvije lokacije za odlaganje mineralne sirovine i jalovine iskopane prilikom izvođenja građevinskih i drugih radova, i to: lokacija „Izlaz“ u blizini naselja Varvara i gospodarske zone „Izlaz“, te lokacija „Donji lug“ unutar K.O Višnjani. Također je određena lokacija za reciklažno dvorište u blizini postojeće općinske deponije. Predviđene lokacije označene su na grafičkom prilogu br.4. *Komunalna infrastruktura*.

Članak 75.

Zbrinjavanje otpada animalnog porijekla vršit će se sukladno zakonskoj regulativi iz ove oblasti. Općina će u svom u planu upravljanja otpadom predvidjeti lokacije sabirnih mjesta (rashladni kontejneri) za otpad životinjskog porijekla.

Neophodno je postaviti nadzor nad uginulim životinjama, a svi objekti za uzgoj stoke moraju biti registrirani od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ/K, kao i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH.

Sav neopasni otpad animalnog porijekla koji je moguće koristiti u poljoprivredne svrhe treba planski iskoristiti i, ukoliko je potrebno, izvršiti prethodno kompostiranje.

Poticati uspostavu neophodne infrastrukture za neškodljivo uklanjanje visokorizičnog otpada životinjskog porijekla, te pratećih objekata-sabirališta u kojima se otpad samo prikuplja, te nadalje odvozi na zbrinjavanje.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 76.

Za područja iz članka 4. i 5. ove Odluke za koja je Prostornim planom i ovom Odlukom utvrđena obveza donošenja detaljnih planova, ako takvi planovi nisu doneseni, dopušta se gradnja objekata za predviđenu namjenu do donošenja takvih planova.

Izrada urbanističko – tehničkih uvjeta gradnje na osnovu ovog Plana za ostale prostore podrazumijeva i detaljan očevid stručnih službi i mišljenje povjerenstva zaduženog za provođenje Plana sa ciljem da se odobrena gradnja može uklopiti u eventualna buduća planska rješenja.

Članak 77.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon njenog objavljivanja na oglasnoj ploči u zgradi Općine Prozor – Rama i objave u Službenom glasniku Općine.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-Neretvanska županija

OPĆINA PROZOR-RAMA

OPĆINSKO VIJEĆE

Broj: 01-06-1818/13

Dana: 09.10.2013

PREDSJEDNIK OV
dr.med. Omer Manov